USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila a soudkyň Lenky Kaniové a Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **S. K.,** zastoupen Mgr. Václavem Klepšem, advokátem se sídlem náměstí Svobody 50, Sušice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2023, č. j.: OAM-535/ZA-ZA12-HA10-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 6. 2024, č. j. 21 Az 4/2024 – 34,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný napadeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, 13, 14, 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobce pochází z Indie, vyznává hinduismus a nebyl členem žádné politické strany. Jeho azylový příběh, který byl postaven na výhrůžkách a napadání strýcem kvůli sporu o pozemek a na incidentu s náboženským hnutím Nihang, dle žalovaného nenaplňuje žádnou z podmínek pro udělení mezinárodní ochrany.

[2] Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí žalobu, kterou městský soud zamítl. Žalobcova tvrzení ohledně hrozby ze strany hnutí Nihang i některé skutečnosti týkající sporu se strýcem označil za nevěrohodná. O obavách z hnutí se totiž při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu vůbec nezmínil a tvrzení stran jeho strýce obsahovaly rozpory. Městský soud se i tak ztotožnil s věcným posouzením žádosti žalovaným. Jednání, ze kterého má žalobce obavu, není motivováno žádným z azylově relevantních důvodů, jedná se o výhradně individuální rodinný spor. Chování členů Nihang pak vyplývalo z jejich podezření, že se měl žalobce podílet na krádeži náboženské (sikhské) knihy. Šlo tedy o jednání soukromých aktérů motivované individuálním skutkem žalobce, nikoliv jeho příslušností ke konkrétní náboženské skupině.

[3] Podle městského soudu pak žalobce nenaplnil ani důvody doplňkové ochrany, neboť bylo zcela legitimní po něm požadovat, aby se alespoň pokusil o získání vnitrostátní ochrany. Jestliže měl žalobce negativní zkušenosti s příslušníky policie v místě svého bydliště, mohl se obrátit na nadřízené složky. To však v zemi původu neučinil. Krajský soud pak z důvodu nadbytečnosti neprovedl důkaz zprávou Freedom House, neboť i určité potíže policejních orgánů ve státě původu ještě nezakládají nemožnost poskytnout žalobci ochranu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Přijatelnost kasační stížnosti spatřuje v opomenutí městského soudu vypořádat se s žalobní argumentací stěžovatele vyvracející tvrzené rozpory v jeho výpovědích. Městský soud podle něj mylně posoudil skutkový stav a nesprávně interpretoval stěžovatelova tvrzení. Toto pochybení zapříčinilo zkreslení skutkového stavu, a bylo tedy pravděpodobně důvodem pro negativní rozhodnutí soudu o žalobě.

[5] Stěžovatel předně zpochybnil závěry městského soudu o nedůvěryhodnosti svých tvrzení. Skutečnosti týkající se hnutí Nihang v azylové žádosti neuvedl, neboť jej správní orgán vyzval k tomu, aby své důvody uvedl pouze stručně a rozvinul je až při pohovoru. Stěžovatel tvrdí, že městský soud nesprávně interpretoval jeho tvrzení o vyhrožování ze strany členů hnutí a o předmětu sporu o pozemek, jeho obavy ze strýcových výhrůžek a také jeho očekávání ohledně důsledků rozhodnutí přestupkové komise. Vysvětluje, proč nejsou jím uvedené skutečnosti v rozporu.

[6] Stěžovatel nesouhlasí ani s tím, že se měl obrátit na policejní orgány v Indii. Obával se tak učinit, neboť mu policisté vyhrožovali uvězněním za falešné obvinění. Městskému soudu přitom předložil zprávu organizace Freedom House, z níž vyplývají překážky při snaze o dosažení spravedlnosti, kterou ovšem městský soud odmítl provést jako důkaz.

[7] Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s napadeným rozsudkem a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, které považuje za správné.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a byla podána v zákonné lhůtě. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS., v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo

v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Ve věci stěžovatele však tyto podmínky naplněny nejsou.

[9] Městský soud dospěl k závěru, že jednání jak strýce stěžovatele, tak členů hnutí Nihang, bylo motivováno výlučně individuálními spory mezi stěžovatelem a těmito osobami (bod 41 napadeného rozsudku). Vysvětlil však, že toto jednání nemá žádnou souvislost s azylově relevantními důvody pronásledování, jak jsou definovány v § 12 písm. b), resp. písm. a) zákona o azylu, tedy nejedná se o pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tím méně pak o pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, a z tohoto důvodu tak nemohl být stěžovateli udělen azyl dle § 12 zákona o azylu (srov. např. usnesení NSS ze dne 20. 5. 2021, č. j. 5 Azs 377/2019 - 37, bod 22, nebo ze dne 25. 9. 2023, č. j. 5 Azs 99/2023 - 31, bod 13).

[10] Požadavek městského soudu na hledání ochrany primárně ve státě původu je taktéž v souladu s judikaturou kasačního soudu, jejíž část městský soud cituje v bodě 45 napadeného rozsudku. Podle ní může pronásledování i vážná újma hrozit také ze strany soukromých osob, ale bude tomu tak v zásadě pouze za situace, že se postižená osoba obrátí s žádostí o pomoc nejprve na vnitrostátní orgány v zemi původu (není-li zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout), a ty neučiní přiměřené kroky k zabránění vážné újmy nebo pronásledování (srov. např. rozsudek NSS ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, usnesení NSS ze dne 21. 10. 2009, č. j. 5 Azs 44/2009 - 73). Z judikatury Nejvyššího správního soudu taktéž vyplývá, že subjektivní nedůvěra vůči vnitrostátním orgánům neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu (viz např. usnesení NSS ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012 - 23). To nelze po stěžovateli žádat pouze tehdy, pokud informace o zemi původu ukazují opodstatněnost takové nedůvěry (viz rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, publ. pod č. 1749/2009 Sb. NSS).

[11] Nehledě na to, zda jsou skutečnosti tvrzené stěžovatelem věrohodné či nikoli, dospěl městský soud k závěru, že nejsou s to naplnit kterýkoli z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Tyto závěry přitom kasační soud shledal v souladu se svou ustálenou judikaturou a nevidí důvod se od ní v této konkrétní věci jakkoliv odchýlit.

[12] Napadené rozhodnutí i napadený rozsudek také splňují požadavky kladené judikaturou Nejvyššího správního soudu na přezkoumatelnost správních i soudních rozhodnutí (viz např. rozsudky NSS ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, či ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017 - 38).

[13] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že kasační stížnost nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Městský soud respektoval dosavadní judikaturu kasačního soudu a nedopustil se ani zásadního pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Kasační stížnost proto soud odmítl jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s.

[14] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS a obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu

nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. října 2024

Ivo Pospíšil
předseda senátu